

Stichting Librije Walburgiskerk Zutphen

Beleidspeerpunten 2016 – 2020, versie 25 mei 2016

Nu, voorjaar 2016, ziet het er naar uit dat de Stichting Librije zich opnieuw moet uitvinden. De overdracht van de Walburgiskerk door de Protestantse Gemeente Zutphen aan de Stichting Oude Gelderse Kerken (SOGK) zal naar verwachting per 5 juli 2016 zijn beslag krijgen. Daarmee verandert ook de opdracht van de Stichting Librije: het beheer van de beide librijes in de ruime zin van het woord en niet meer de openstelling en de museale functie. De missie of opdracht van de Stichting Librije verandert dan enigszins.

De missie of opdracht: opnieuw verwoord in 2016

“Het in goede staat en met gebruikmaken van eigentijdse middelen aan toekomstige generaties overdragen van de boven- en benedenlibrije in haar geheel (gebouw, inventaris en collectie) en in authentieke staat; het op nieuwe inzichten en met gebruikmaken van bijdetijdse hulpmiddelen presenteren en bereikbaar maken in ruime en digitale zin van de librijes, in samenwerking met andere instellingen verbonden aan de Walburgiskerk en daarbuiten”.

De functies

Tot de functie van de Stichting Librije behoren dan de volgende onderdelen:

1. Het beheer en onderhoud
 - het beheer en onderhoud van de boeken en kettingen en de inventaris van de beide librijes;
 - het beheer van het Librije archief;
 - de schoonmaak van de beide librijes;
 - het beheer en onderhoud van de permanente expositie in de Raadskapel;
 - het beheer en onderhoud van de klimaatbeheersingsinstallaties;
2. De beveiliging
 - de beveiliging en het sleutelbeheer van de beide librijes;
 - het vaststellen van wie toegang tot de librijes heeft en onder welke voorwaarden;
 - het doen houden van toezicht op de toegang tot de librijes;
3. De gidsen
 - de werving, opleiding en bijscholing van gidsen en verlenen van toegang tot de librijes;
4. Projecten en onderzoek
 - het ontwikkelen en uitvoeren van projecten de librijes betreffende;
 - het (laten) verzorgen of faciliteren van al dan niet wetenschappelijke onderzoeken en publicaties over de librijes, de boeken, de inventaris, de beelden en beeldjes, enz.;
5. Donateurs en subsidiënten
 - het werven van donateurs en verkrijgen van donateursgelden, subsidies en bijdragen voor het uitvoeren van projecten;
 - het organiseren van bijeenkomsten voor donateurs en subsidiënten;

6. Externe communicatie
 - het verzorgen van de externe communicatie de librijes betreffende;
 - het instandhouden en zo nodig aanpassen van de website en gebruik maken van sociale media zoals facebook;
7. Financieel beheer
 - het voeren van de financiële administratie voor de Stichting Librije;
 - het opstellen van begroting en jaarrekening van de Stichting Librije.

Het eigendom van de boeken blijft bij de Protestantse Gemeente Zutphen, de Stichting Oude Gelderse Kerken krijgt het bruikleen van de boeken en op haar beurt verzorgt de Stichting Librije ten behoeve van de SOGK het beheer van de librijes. Daartoe dient een overeenkomst te worden gesloten tussen de SOGK en de Stichting Librije en overeenstemming worden bereikt over de financiële vergoeding voor de Stichting Librije voor dat beheer. De donateurs gelden en financiële bijdragen voor projecten zijn geormerkte gelden en dragen niet bij aan de exploitatie- of beheerskosten.

Voor de periode 2016 – 2020 zijn de volgende speerpunt projecten voorzien:

1. Opleiding en bijscholing gidsen

De verdere professionalisering van de gidsen zal in de komende jaren systematisch ter hand worden genomen. Daarvoor zullen de benodigde middelen uit de exploitatie moeten komen. Op het programma staan:

- herhalingscursus met inleidingen over tal van onderwerpen, nader te bepalen;
- presentatietechnieken;
- boekinhoudelijke besprekingen;
- excursies;
- het kunnen verzorgen van maatwerk programma's voor special interest groepen;
- BHV- instructies en AED opleiding;
- het werven van donateurs en verwijzen naar de winkel.

In overleg met de gidsen zal jaarlijks het programma worden opgesteld.

Deelname aan de opleiding is verplicht, tenzij bijzondere omstandigheden dat verhinderen. Het bestuur van de Stichting Librije kan daartoe toestemming verlenen.

2. Digitalisering

Het op te stellen projectplan voor digitalisering van relevante boeken of delen van boeken kent de volgende onderdelen:

- De huidige stand van zaken met betrekking tot de techniek en de gevolgen voor de boekbanden en de kwaliteit van de digitale bestanden;
- De keuze van relevante boeken en delen van boeken voor digitalisering en de criteria die aan de te maken keuzes ten grondslag liggen;
- De "markt" voor en het belang van digitale bestanden van de librije boeken;
- De planning van de uit te voeren werkzaamheden en plaats van uitvoering; voorwaarden voor de uitvoering van de werkzaamheden;
- De selectie van bedrijven/instellingen voor de uitvoering van de digitalisering, de aanbesteding en gunning van de uitvoering van de werkzaamheden; de procedure;

- De begroting van de kosten van de werkzaamheden, de verwerving van de financiële middelen en het sponsorplan;
- Het instellen van een begeleidingscommissie voor het project en ter beoordeling van de uitgevoerde werkzaamheden door de opdrachtnemer;
-

In de vorige beleidsperiode is de digitalisering ook al aan de orde geweest maar om technische en financiële redenen niet in voorbereiding en uitvoering genomen. Ook nu zal weer de haalbaarheid van dit project op deze punten moeten blijken alvorens begonnen wordt met het projectplan.

3. Conservering of restauratie van nog niet behandelde boekbanden en kettingen

In de librije zijn nog boekbanden (en kettingen) aanwezig die in de vorige conserveringsrondes niet zijn behandeld. De redenen hiervoor zijn dat van sommige banden niet duidelijk was wat het conserveringsplan en de kosten waren, de banden niet tot de collectie behoren of het kerkboeken zijn die niet tot de librijes behoren. Het is nu wellicht tijd om planmatig dit vraagstuk te benaderen en opnieuw tot beoordeling van de haalbaarheid van conservering of restauratie te komen. Ook daartoe zal een commissie van deskundigen in het leven worden geroepen. Uiteraard spelen ook hier de financiën een doorslaggevende rol.

4. Met de librijes “de boer op”

In het jubileumjaar “450 jaar Librije” is begonnen met het maken van een presentatie, bedoeld voor mensen die de librije niet (meer) kunnen bezoeken. Het plan is nog steeds om in verzorgings- en verpleeghuizen en bij ouderenbonden presentaties te verzorgen. In powerpoint is inmiddels een mooie presentatie opgebouwd die in stappen zal worden vervolmaakt. Nu dit materiaal voorhanden is, is het te overwegen om dit digitale produkt breder beschikbaar te stellen. Voor scholen op hun elektronische schoolbord, historische verenigingen, kunstkringen, etc. Daartoe zal een presentatieteam worden gevormd. Ook zullen de nodige middelen bijeen gebracht moeten worden voor de aanschaf van geavanceerde presentatieapparatuur. Het valt te overwegen de presentatie eveneens op internet te publiceren.

5. Onderzoek, publicaties en congressen

Gericht zal aandacht worden gegeven aan deze activiteiten, zoveel mogelijk in samenwerking met instellingen als de KB, de Boekhistorische Vereniging, universiteiten en hogescholen, enz. Hiermede kunnen we wellicht een “markt” aanboren die als spin off relaties opleveren die ons kunnen bijstaan in het realiseren van onze plannen en projecten, misschien zelfs bij de fondsenwerving. Alhoewel velen uit het zelfde potje willen putten.

In 2016 staat gepland de publicatie van de bundel over de historische stadsbibliotheken in Nederland naar aanleiding van het betreffende congres in 2014. Deze bundel wordt uitgebracht in samenwerking met de Boekhistorische Vereniging. Ook op het verlanglijstje staat de volgende publicatie in het kader van de nieuwe catalogus. Het tweede thematische boekje staat in de steigers, de financiële middelen zullen nog verworven moeten worden.

6. Donateursbeleid

In de afgelopen jaren is het bestand van donateurs kleiner geworden. Het aanvankelijke enthousiasme om donateur te worden is sterk verminderd. Het grote en aansprekende werk is toch gedaan? Dat is inderdaad het geval. Nu komt het er op aan om aansprekende projecten te presenteren en enthousiasme op te wekken voor de werving van donateurs. Daartoe zal een doordachte campagne worden opgezet.

7. Ad hoc initiatieven die tot projecten leiden

De hier genoemde projecten en het dagelijkse beheer zullen de mogelijkheid om zich plots voordoende kansen te pakken, niet mogen frustreren. Dan zullen opnieuw prioriteiten gesteld moeten worden.

8. Het grote publiek

In 2016 zal voor de tweede maal de World Press Photo tentoonstelling in de maand juli in de Walburgiskerk worden gehouden. In 2015 kwamen in korte tijd bijna 10.000 bezoekers naar de tentoonstelling. Daarvoor was een intensieve publiciteitscampagne gevoerd. Om het grote publiek te bereiken en jaarlijks bezoekers in groten getale te trekken voor de librije zijn de financiële middelen niet voorhanden. Free publicity is moeilijk te verkrijgen, zo is de afgelopen jaren gebleken. En dan nog alleen in regionale kranten. Bovendien is het de vraag hoeveel mensen maximaal door de librije rondgeleid kunnen worden zonder geweld te doen aan de klimatologische omstandigheden en gelet op de beschikbaarheid van gekwalificeerde gidsen. Tenslotte speelt het seizoensmatige element ook een rol.

De genoemde taken en projecten kunnen niet gerealiseerd worden zonder voldoende gekwalificeerde menskracht en financiële middelen. De tijd zal leren wat de mogelijkheden zijn.

De samenstelling van het bestuur van de Stichting Librije

Drs. J. van Burk, voorzitter,
Ing. H.F.N. Bauer, secretaris,
Mr. E.J. Wasch, penningmeester,
Dr. A.M.Th. Leerintveld,
Dr. J.C. Bedaux.

Adviseurs van het bestuur zijn:

Drs. G.E. Hartman,
H. van Bosheide, AA.

De bestuursleden en de adviseurs ontvangen, evenals de vele vrijwilligers, geen vergoeding voor hun werkzaamheden.